

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 42711-01-13 סופר - מיפוי בע"מ נ' גבאי

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת הבכירה רונית פינצ'וק-אלט

תובעת סופר - מיפוי בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד מאיר דהאן

נגד

נתבע שירן גבאי
בעצמו

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19

לפני תביעה כספית על סך 100 ₪ בגין הפרת זכות יוצרים והזכות המוסרית במפה.

א. טענות התובעת

1. בני הזוג תמר וראובן סופר עוסקים מזה למעלה מארבים שנים ביצירה והפקה של מפות, בשירותי מיפוי ובמתן רישיונות לצדדים שלישיים לשימוש במפות כאמור, והם מפעילים את העסק שלהם במסגרת התובעת, חברה פרטית בע"מ.

2. במסגרת פעילותה יצרה התובעת והפיקה מגוון של מפות ארץ ישראל ובכלל זה מפת "ישראל – מפות נחלים" (להלן: "המפה").

3. התובעת היא בעלת מלוא זכויות היוצרים במפה.

4. התובעת העניקה למט"ח (המרכז לטכנולוגיה חינוכית) רישיון מוגבל לשימוש במפה במסגרת פרסומים, ספרים וחומרי לימוד מודפסים היוצאים לאור על ידי מט"ח.

5. העתקים מהמפה מצויים בספרים ובאתר האינטרנט של מט"ח.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 42711-01-13 סופר - מיפוי בע"מ נ' גבאי

תיק חיצוני:

- 1 קבוצת גליץ מאגדת מספר ארגונים וחברות הפועלות בתחום הצילום בישראל.
- 2
- 3 7. לתובעת התגלה כי באתר האינטרנט של הקבוצה WWW.PHOTOX.XO.IL (להלן: "אתר
- 4 האינטרנט") הועלה סרטון מצגת שהופיע בעמוד הראשי של האתר, הכולל העתקה של המפה
- 5 (להלן: "הסרטון").
- 6
- 7 8. הסרטון שימש כחלק ממסע פרסום מסחרי של קבוצת גליץ המזמינה את הציבור הרחב
- 8 לקונגרס הצילום הישראלי 2012 שהתקיים באילת.
- 9
- 10 9. השימוש במפה בסרטון נעשה ללא היתר מהתובעת תוך העתקה מהאתר של מט"ח.
- 11
- 12 10. הסרטון הוא באורך של 60 שניות ומתוכן נראית המפה או חלקים ממנה באופן בולט במשך 13
- 13 שניות.
- 14
- 15 11. בעקבות פנייה של ב"כ התובעת אל קבוצת גליץ, הודיעה הקבוצה שהיא מסירה לאלתר את
- 16 הסרטון מאתר האינטרנט וכן הודיעה כי הנתבע הוא זה שהפיק וייצר עבורם את הסרטון
- 17 בתמורה כספית כחלק מעסקו של הנתבע.
- 18
- 19 12. מעשה ההעתקה והפרת הזכויות שהנתבע ביצע בעצם ההעתקה של המפה ושימוש בה בסרטון
- 20 שהפיק עבור קבוצת גליץ מקבל חומרה מיוחדת בשל כך שמדובר בפרסום רחב היקף באינטרנט
- 21 כחלק מפעילות עסקית של הנתבע ושל המזמינים (קבוצת גליץ).
- 22
- 23 13. ביום 10.12.12 כתב ב"כ התובעת לקבוצת גליץ כי הזכויות במפה שייכות לתובעת, כי לאחרונה
- 24 גילתה שגליץ העתיקה את המפה והיא משמשת כחלק ממסע פרסום שלהם באתר האינטרנט. כן
- 25 כתב כי גליץ מבצעים שתי הפרות שכן העתיקו את המפה וגם הפרו את הזכות המוסרית שלפיה
- 26 חובה לציין את המקור והיוצר של היצירה. בסיפא למכתב דרש ב"כ התובעת הסרה מיידיית של
- 27 המפה מהאתר של גליץ וכן תשלום, תוך 7 ימים של פיצוי "מופחת" בגין שתי ההפרות בסך
- 28 ₪100,000.
- 29
- 30 14. ביום 19.12.12 שלח עו"ד מטעם הנתבע מכתב תגובה לב"כ התובעת בו כתב כי מכתבו הועבר לו
- 31 על ידי קבוצת גליץ וכי הוא יוצר הסרטון. כן כתב כי לא הפר כל זכות של התובעת ולא גרם לה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 42711-01-13 סופר - מיפוי בע"מ נ' גבאי

תיק חיצוני:

נזק כלשהו. כן כתב: "מכתבך מהווה חלק מתופעה פסולה ונפסדת שפשתה במקומותינו, של חברות מסחריות, הטוענות לבעלות על זכויות בקניין רוחני, הפונות לגורמים שונים במכתבי סרק, בהם מועלות טענות שווא ודרישות ל"פיצויים" בסכומים דמיוניים, יחד עם הצעות "פשרה" בלתי הגיוניות. כל זאת, פעמים רבות, בזדון ותוך ניסיון להלך אימים באופן שאינו ראוי". כן כתב כי התובעת אינה הבעלים של זכות היוצרים במפה, ואינה יכולה להיות בעלת הזכות המוסרית בה. המפה מופיעה בסרטון במשך כשתי שניות, פרק זמן מזערי, במיוחד כאשר מדובר בסרטון בן כ- 2 דקות (קצוות בלתי ניתנים לזיהוי של המפה נראים במשך עוד כמה שניות). המפה אינה נושא הסרטון, ואינה מהווה חלק עיקרי בסרטון והיא מופיעה בהבזק קצרצר בלבד ובדרך אגבית לחלוטין. "מדובר איפוא בשימוש הוגן, זעיר וזניח במפה – ולבעלים של המפה (ואין זו מרשך כאמור) לא יכולה להיות כל טענה בנוגע לשימוש זה". בנוסף כתב כי הסרטון הועלה לרשת האינטרנט שלא על ידי הנתבע, למשך תקופה קצרה בלבד, נחשפו אליו מספר מועט ביותר של אנשים, ועם קבלת פניית התובעת הוסר הסרטון. "בניגוד גמור לאמור במכתבך איפוא, אין בפרסום כל חומרה מיוחדת, כיוון שלא היה כל שימוש של ממש במפה. המסקנה המתבקשת היא, כי מדובר בעניין של מה בכך ובזוטי דברים".

15. הנתבע לא יכול היה לסבור שהוא מעתיק מפה של מט"ח ולא מפה של התובעת. באתר האינטרנט של מט"ח שבו מתפרסמת המפה המקורית רשום במפורש: "כרטיס גרפיה: תמר סופר". כמו כן רשום במפורש כי החומר במאגר הוא לשימוש פרטי ולשימושם של מורים ותלמידים לצרכי לימוד בלבד וכי אין להעתיק או לפרסם חומר מהמאגר ללא הסכמה בכתב ומראש של בעלי זכויות היוצרים השונים המצוינים בתחתית כל פריט.

16. כל אימת שפלוני פונה למט"ח בבקשה לעשות שימוש במפות של התובעת, מפנה מט"ח את הפונה לקבל רשות מהתובעת שהיא בעלת כל זכויות היוצרים במפות. זאת ועוד, גם כאשר מט"ח רוצה לעשות שימוש נוסף במפות אלה עבור צד שלישי היא פונה בבקשה מיוחדת לתובעת לקבלת רשות. לכן, אילו פנה הנתבע למט"ח לקבל רשות לעשות שימוש במפה המקורית, הייתה מט"ח מפנה אותו לתובעת לקבלת רישיון.

17. סעיף 56 לחוק זכויות יוצרים התשס"ח – 2007 (להלן: "החוק") קובע כי מי שמפר זכות יוצרים חייב לשלם פיצויים בלא הוכחת נזק בסכום של 100,000 ₪ בגין כל הפרה. הנתבע ביצע שתי הפרות של זכות יוצרים שכן העתיק את המפה המקורית וגם הפר את הזכות המוסרית שלפיה חובה לציין את המקור והיוצר של היצירה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 42711-01-13 סופר - מיפוי בע"מ נ' גבאי

תיק חיצוני:

18. לפיכך עותרת התובעת לפיצויים עונשיים כקבוע בחוק בסכום של 200,000 ₪ ומשיקולי אגרה בלבד הגישה את התביעה על סך של 100,000 ₪.

ב. טענות הנתבע

19. כתב התביעה הוא ניסיון סחיטה ותאוות בצע הממשיכים את האיומים שהנתבע חווה מב"כ התובעת לפני הגשת התביעה.

20. הנתבע סיים אך לפני כשנה את לימודיו האקדמיים בעיצוב גרפי, ומצוי בתחילת דרכו המקצועית ולפני בניית משפחה בישראל, על כל הקושי הכרוך בכך.

21. התובעת לא עשתה כל ניסיון לדבר על תשלום סביר בגין השימוש במפה שנעשה בתום לב מוחלט.

22. במקרים דומים מבקשים בעלי זכויות היוצרים את הסכום המגיע להם כתשלום סביר ולכל היותר, במקרים מיוחדים, מכפילים סכום זה, שעומד בסופו של דבר על כמה מאות שקלים בלבד.

23. לו היה מתנהל מו"מ בין הצדדים לתשלום עבור השימוש במפה, סביר להניח שהנתבע לא היה משתמש במפה.

24. הנתבע טוען לטעות מצטערת כתוצאה משכחה/עומס עבודה/לחץ וכו' באשר לעצם השימוש במפה בעבודה שהוגשה על ידו ללקוח מעצם היותה טיוטה בעבודתו ועד שהושארה בלי בדיקה נוספת אם יש צורך באישור או בתשלום עבור זכות יוצרים או החלפתה במפה אחרת.

25. הנתבע אמן בפני עצמו, בעל כישורי ציור ברמה גבוהה מעל הממוצע, הטבועים בו בטבעיות עוד טרם החליט לצאת וללמוד לקבלת תואר אקדמי. אילו הזהיר אותו מאן דהו היה שהוא עובר על החוק או פוגע בזכות כלשהי, לא היה דבר קל יותר מאשר שהנתבע יצייר בעצמו את חלק המפה ששילב בעבודה הספציפית הנדונה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 42711-01-13 סופר - מיפוי בע"מ נ' גבאי

תיק חיצוני:

26. הנתבע שפנה למט"ח, לאחר שהסבו תשומת ליבו לטענת ב"כ התובעת, נענה שמבחינתם אין כל מניעה לשימוש בחומרים באתר. למרות שלמט"ח אין זכות יוצרים על המפה הרי שנכונותה לאשר לנתבע שימוש במוצר שקנו מהתובעת, מוכיחה על ההבדל בין גישת התובעת.

27. המפה מופיעה בסרטון לפרק זמן מזערי וכל הרואה את הסרטון שכל הצגת המפה באה להיות שלב ויזואלי, כך שלמעשה אין למפה כל קשר למהות הסרטון, כאשר ההחלטה לגביה הייתה בסה"כ להציב את השלט שאומר כי הכנס המדובר יהיה באילת. לא בעניין זה עסקה המפה, והנתבע לא היה זקוק למפת נחלים או למפה מקצועית אחרת בעלת זכות יוצרים.

28. ב"כ התובעת ידע כי השימוש של הנתבע לא נבע מצרכים מקצועיים כאלה.

29. החוק מדבר על עשיית פעולות המותרות אף בלא קבלת רשות מבלי זכות היוצרים ובלי תשלום תמורה.

30. כמו כן קובע סעיף 58 לחוק כי אם הופרה זכות יוצרים או זכות מוסרית אך המפר לא ידע ולא היה עליו לדעת במועד ההפרה כי קיימת זכות יוצרים ביצירה, לא יחוייב בתשלום פיצויים עקב ההפרה.

31. משובר במפת ארץ ישראל, שרטוט שכל אחד מאתנו נחשף אליו בכל מיני וריאציות. צורתה של המפה מצוירת בטבעיות על ידי כל אדם. ציור המפה על ידי התובעת נעשה לצרכים ספציפיים, כדי לציין את הנחלים. הנתבע נדרש בסה"כ לחלק המשולש המסמן את דרום מדינת ישראל ובתמימות סבירה הגיע למפה של התובעת. מקרה זה מהווה חריג ולא מתאים לעניין האיסור של הפרת זכות יוצרים הנדרשת לפיצוי.

32. התמונה מופיעה כשלוש שניות בלבד בסרטון. הסרטון היה באתר האינטרנט כ- 10 ימים בלבד והורד מיידית עם קבלת מכתב ב"כ התובעת. מספר הצפיות של הסרטון 300 בלבד. לתובעת לא נגרם נזק ולא יכול היה להיגרם כל נזק כספי או אחר.

33. התשלום שקיבל הנתבע עבור כל עבודת היצירה והגשת הסרטון ללקוח הוא 1,600 ₪ (ראה תצהירו של הנתבע), והוא עבד עליו כחודש ימים. מחזור ההכנסות של הנתבע כ"עוסק פטור" היה 10,000 ₪ בלבד בשנת 2012.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 42711-01-13 סופר - מיפוי בע"מ נ' גבאי

תיק חיצוני:

1

2

3

4

ג. דיון והכרעה

34. מטעם התובעים העיד ראובן סופר, שהוא ורעייתו בעלי המניות בתובעת ומנהליה, ומטעם הנתבע, העיד הוא עצמו.

7

35. עיון בסרטון מעלה כי מדובר בסרטון של כדקה לערך ומתוכו מופיעה המפה כ- 10 שניות. שניות בודדות נראית המפה כולה ומייד לאחר מכן היא מופיעה באופן חלקי כשיתרתה מכוסה ברכיבים אחרים של הסרטון ושוליה הנראים לעיין מטושטשים. המפה מוצגת בהקשר של מיקום הכנס שבגיניו נעשה הסרטון, בדרום הארץ, ללא התייחסות כלשהי לנחלים המופיעים במפה ובלי כל אפשרות לעשות שימוש כלשהו במפה לעניין הנחלים שהם עיקרה ומהותה.

13

36. התובע חזר על טענותיו שבכתב התביעה בתצהירו ובחקירתו הנגדית הקצרה.

15

37. הנתבע חזר על טענותיו שבכתב ההגנה בתצהירו.

17

38. הנתבע העיד כי חיפש מפה ב"גוגל תמונות" ושם מצא את המפה ו"הוריד" אותה.

19

39. בחקירתו הנגדית הודה הנתבע כי התובעת היא בעלת זכויות היוצרים במפה (בניגוד להכחשה הראשונית).

22

40. הנתבע לא הביא ראיה להסכמה שניתנה לו לטענתו על ידי מט"ח, וכן העיד כי ממילא אין די בהסכמה זו לעניינה של התובעת. כן העיד כי שוחח עם מי ממט"ח לאחר שקיבל את מכתב ההתראה מהתובעת ולא לפני השימוש במפה.

26

41. כן העיד הנתבע כי בשיחה הטלפונית עם ב"כ התובעת, הציע לו האחרון שישלם כפשרה 16,000 ₪. עו"ד זה לא ניהל את הדיון מטעם התובעת, והתובעת לא חלקה למעשה על כך שזו הצאת הפשרה שהועלתה על ידי עורך דינה.

30

42. לתובעת זכות יוצרים במפה.

31

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 42711-01-13 סופר - מיפוי בע"מ נ' גבאי

תיק חיצוני:

43. המטרה שבה נעשה השימוש במפה על ידי הנתבע לא הייתה למטרה אישית או לימודית אלא למטרה מסחרית, הן שלו והן של לקוחותיו, היינו, התובע השתמש במפה על מנת לעשות סרטון שהוזמן ממנו בתמורה. בנסיבות אלה היה על הנתבע לפנות לתובעת בבקשה לעשות שימוש במפה, אך הוא לא עשה כן. גם אילו היה התובע פונה למט"ח הללו היו מפנים אותו אל התובעת, אך הוא לא פנה למט"ח לפני השימוש במפה.

44. ההעתקה של המפה נעשתה "אחת לאחת".

45. הנתבע לא ביצע את ההעתקה בתום לב שכן התעלם מהרישום בדבר זכות היוצרים במפה ואף לא נתן "קרדיט" לבעל הזכות.

46. לפיכך על הנתבע לפצות את התובעת בגין זכות היוצרים והזכות המוסרית.

47. התובעת לא הביאה אסמכתא כלשהי לסכומים שבהם היא נוהגת להתיר את השימוש במפה. במסגרת חומר הראיות שהגישה הציגה התובעת פניות מגורמים שונים להשתמש בחומרים שלה לצרכי הוראה, ובכל אותם מקרים תשובתה הייתה שהיא מתירה את השימוש וכל שנדרש היה מתן "קרדיט" לתובעת. לפיכך לא הובאו ע"י התובעת אסמכתאות על שווי השימוש שניתן להסתייע בו לקביעת הפיצוי. לצורך קביעת שיעור הפיצוי יש לקחת בחשבון כי המפה הופיעה מספר שניות מועט במסגרת הסרטון; שהמטרה שבהצגת המפה לא הייתה קשורה באופן כלשהו לתוכנה המרכזי של המפה, היינו לנחלים המצוינים בה, אלא בהצבעה כללית לכיוון דרום הארץ – אילת; המפה הופיעה לשניות מעטות ואז הופיעה כשהיא מכוסה חלקית על ידי הכותרות של הסרטון וגם אותו חלק ממנה שנראה לעין היה מטושטש; כי המפה הוסרה באופן מיידי מאתר האינטרנט לאחר דרישה מאת התובעת, וגם קודם לכן הייתה באתר כ- 10 ימים בלבד. כן יש לקחת בחשבון כי השימוש שעשה הנתבע במפה לא גרע מערכה או מיכולתה של התובעת להשיא ממנה רווחים, וכן כי הגם שהסרטון הופיע באינטרנט, ככל הנראה מספר הצפיות בו לא היה רב (וגם אלה התרכזו בנתונים אחרים שבסרטון ולא בתוכן המפה), וכן מהעובדה שהנתבע "התעשר" באופן מצומצם ביותר מהסרטון בכלל.

48. לאור האמור לעיל, אני מעמידה את הפיצוי בגין זכות היוצרים והזכות המוסרית גם יחד, על סך של 750 ₪.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 42711-01-13 סופר - מיפוי בע"מ נ' גבאי

תיק חיצוני:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17

ד. פסיקתא

49. לאור כל האמור לעיל ישלם הנתבע לתובעת 800 ₪.

50. בנסיבות אלה, בהתחשב בפער הגדול שבין סכום התביעה לסכום פסק הדין לא ראיתי לנכון לעשות צו להוצאות.

ניתן היום, כ' כסלו תשע"ו, 02 דצמבר 2015, בהעדר הצדדים.

רונית פינצ'וק

רונית פינצ'וק אלט, שופטת בכירה